

Els canvis de monsenyor Carles

El 31 d'aquest mes, als seixanta dies de gestió del nou arquebisbe de Barcelona, Ricard Ma. Carles, es preveu que hi hagi canvis a l'arxidiòcesi de la ciutat comtal. Un bon moment per fer el primer balanç d'una gestió controvertida.

Cautela. Aquesta és la paraula que més s'adiu a la situació que viu l'església catalana durant les primeres setmanes de govern del nou arquebisbe de Barcelona, Ricard Ma. Carles. De fet, des que va nomenar-se monsenyor Carles arquebisbe de la ciutat comtal, els moviments duts a terme pels diversos corrents eclesiàstics han estat marcats per aquest signe.

Així, doncs, Ricard Ma. Carles, considerat com un *home* d'Angel Suquía —arquebisbe de Madrid i president de la Conferència Episcopal Espanyola—, va ser objecte, per part d'aquesta última, en el seu moment, d'un sondeig per ponderar com seria considerat el seu nomenament barceloní en els cercles més nacionalistes i progressistes catalans. Aquest sondeig va dur-se a terme mitjançant la publicació en *El País* de la notícia de la seva imminent designació com a titular de l'arquebisbat de Barcelona. I, a partir d'aquí, el *hay que dejarlo enfriar*, atribuït al nunci Tagliaferri (pròxim a la Conferència Episcopal Espanyola) en els dies que aquesta informació va veure la llum, va convertir-se en una eficaç estratègia. En efecte, després d'un any i mig d'espera —des que, l'agost de 1988, Narcís Jubany va presentar la seva renúncia a l'arquebisbat per raons d'edat—, la desconfiança inicial que despertava al Principat la possibilitat que Ricard Ma. Carles, bisbe de Tortosa en aquell moment, ocupés l'arxidiòcesi de la ciutat comtal, es va anar fonent de forma progressiva.

El recel demostrat per la Conferència Episcopal davant

d'un hipotètic conflicte amb de l'església catalana en cas que monsenyor Carles, el seu candidat, accedís a l'arquebisbat de Barcelona, era comprensible. Els antecedents de campanyes com la de *volem bisbes catalans*, l'extrema susceptibilitat de la Conferència Episcopal Espanyola al *problema catalán*, i la insòlita expectació que havia suscitat al Principat la successió de Narcís Jubany, havia posat en guàrdia les persones més influents de l'església espanyola: Ángel Suquía i Miquel Roca (arquebisbe de València).

Amb el suport del nunci Tagliaferri, i amb la interposició de diverses denúncies a Roma contra l'anterior arquebisbe, Narcís Jubany, la CEE havia anat allisant el terreny per a la designació de monsenyor Carles com a nou arquebisbe de Barcelona; d'aquesta manera, abolida per la maniobra esmentada l'últim escull, el temut conflicte generat pel corrent nacionalista català, i aprofitant la línia d'involució imperant al Vaticà —l'església espanyola sempre ha estat molt menys progressista que la catalana—, pot afirmar-se que monsenyor Suquía i els seus col·laboradors guanyaven, a finals de març d'enguany, amb el nomenament de l'arquebisbe Carles com a titular de la seu barcelonina, la primera *batalla* per a dominar l'arxidiòcesi més gran dels Països Catalans.

A l'altre extrem, el corrent nacionalista català ha actuat amb una cautela semblant. Actitud, però, que ha anat acompanyada d'un estricte seguiment de cadascuna de les accions i paraules del nou arquebisbe. De fet, per a aquest

sector eclesiàstic, l'error parteix de la gestió de l'anterior arquebisbe, monsenyor Jubany, que si bé el seu catalanisme mai no ha pogut ésser qüestionat, allò que sí que s'ha trobat a faltar en l'exercici del seu càrrec és haver format una sèrie de bisbes coadjutors que haguessin pogut continuar la tasca al servei de l'església catalana. D'aquesta manera, Narcís Jubany hauria evitat que, a l'hora de la seva jubilació, la Conferència Episcopal Espanyola hagués tingut l'oportunitat, com així ha estat, d'*infiltrar-hi* el seu candidat.

FORMANT EL NOU EQUIP

L'actitud de cautela dels sectors nacionalistes catalans ha entroncat perfectament amb la línia esbossada en l'escàs temps de gestió de què ha disposat fins ara el nou arquebisbe de Barcelona. En la seva presa de possessió, el 27 de maig d'enguany, a la catedral de la ciutat comtal, i el mateix dia al vespre, en la concelebració de l'eucaristia a Santa Maria del Mar, monsenyor Carles va auspicar que ambdós actes fossin íntegrament en català; inclús el mateix nunci Tagliaferri va fer els seus parlaments en la nostra llengua. Les crítiques que havia rebut el nou arquebisbe per no haver potenciat l'ús del català en les litúrgies tortosines quedaven, així, acallades. Com també esmorçades van restar part de les reticències ocasionades per la matisació —que buidava de contingut l'asseveració inicial— de Ricard Ma. Carles a unes afirmacions seves, recent designat titular de l'arxidiòcesi barcelonina, en què afirmava

sentir-se un *català de valència*. Aquestes declaracions van remoure les aigües de sectors espanyolistes de València —eclesiàsticament, feu inqüestionable de la Conferència Episcopal—, fins al punt que, des de l'angle polític, Unió Valenciana, amb González Lizondo al front, va enviar una carta a Narcís Jubany tot recriminant-li l'afirmació que el seu successor havia de ser dels Països Catalans; i una altra al mateix arquebisbe Carles, en què se li replicaven les declaracions citades, argumentant l'obvietat que no permetés ser cap altra cosa que un *valencià nascut a València*.

Obvietats a banda, sembla que Ricard Ma. Carles, que va sopar no fa gaire amb el Sant Pare —Carles és afí a Joan Pau II—, malgrat el tarannà dialogant i obert de què ha fet gala des que és a Barcelona, té la línia a seguir molt clara. Segons es parla, un dels arquebisbes pròxims a la Conferència Episcopal comentava, al respecte de monsenyor Carles, que *sabe adónde va, y va*.

Una de les proves que fa versemblant tal afirmació són les declaracions que va fer l'arquebisbe de Barcelona en la seva primera roda de premsa, a final de maig d'enguany, en la qual va fer públic els primers decrets signats com a titular de la seu de la ciutat comtal; en ells confirmava els vicaris generals Lluís Martínez i Jaume Trasserra; el canceller de la cúria, Josep Ramon Pérez; i els vicaris episcopals. Però fins el 31 de juliol.

En aquesta data, segons els canvis que efectuï, monsenyor Carles començarà a definir la línia de la seva gestió. D'acord

amb els rumors, els vicaris episcopals es reduiran a 7, en compte dels 14 actuals. Aquesta reducció vindrà, presumiblement, seguida del nomenament de més bisbes auxiliars, segons es desprèn de la citada roda de premsa. És, com pot comprovar-se, una manera de fer que l'allunya del seu antecessor, Narcís Jubany, i que l'apropa al seu col·lega valencià, Miquel Roca —espanyolista—.

Quant als vicaris episcopals, sembla que la seva reducció obrirà noves desavinences en l'església dels Països Catalans. En aquest cas, la dicotomia s'establiria entre progressisme i conservadorisme o, si es prefereix, entre les tendències *directivistes* i *participatives*. Sintetitzant, en qüestió de corrents, es podria establir el següent maniqueisme: catalanisme-progressisme-línia participativa, per una banda; i espanyolisme-conservadorisme-línia directivista, per l'altra. Els vicaris episcopals, en la seva majoria, responen a la primera de les parts, llevat, segons s'affirma, de dues excepcions: Carles Soler i Lluís Portabella. Per tant, de la reducció es desprèn una soterrada voluntat d'enfebliment del sector predominant, el progressista.

Respecte als bisbes auxiliars, es rumoreja que els candidats més probables (tot i que el nomenament no s'efectuarà abans de l'agost, i depèn, al capdavant, del Sant Pare), podrien sortir d'entre els següents: Jaume González, rector de Llavaneres i pròxim al nunci Tagliaferri; Jaume Trasserra, vicari general i relacionat amb la cúria; i Francesc Ciuraneta, vicari pastoral de Tortosa i persona afí al nou arquebisbe. Uns noms que apunten que, potser, Ricard Ma. Carles sap molt bé on va, y va. Es fa comprensible, doncs, la paraula cautela amb què començàvem l'article: els uns per acció, els altres per reacció.

Eduard Company